

PROGRAMMABEGROTING 2023

DOKWURK

p/a Hendoweg 26
9101 PC Dokkum
Tel.nr. (0519) 229 119

Correspondentieadres:

Postbus 110
9100 AC Dokkum

Inhoudsopgave	blz.
1. Inleiding	3
2. Visie en beleidskader	4
3. Het financiële kader	8
4. Investeringsbeleid	10
5. Treasuryparagraaf	13
6. Verbonden partijen	14
7. Uitgangspunten en risico's begroting	17
8. Programmabegroting Dokwurk 2023	17
9. Meerjarenbegroting 2023-2026	19
10. Fictieve taakstelling Wsw en gemeentelijke bijdrage 2023-2026	20
 Bijlagen:	
1. Ontwikkeling Rijksbudget	21
2. Doelstellingen Dokwurk 2023	22
3. Organisatieschema Dokwurk	23
4. Bestuurssamenstelling	24
5. Beleidsintentieverklaring Arbeidsomstandigheden	25
6. Goedkeuring Algemeen Bestuur	26

1. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2023 inclusief een doorkijk naar de meerjarenraming 2024-2026 van Dokwurk.

Deze programmabegroting is d.d. 11 april 2022 in het Dagelijks Bestuur van Dokwurk behandeld en zal na de inzagetermijn, rekening houdend met de zienswijze vanuit de gemeenten, op 29 juni a.s. aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd ter vaststelling.

“Een begroting in roerige tijden”

De begroting voor 2023 is in maart jl. opgesteld op een moment dat we in Nederland bezig zijn de beperkingen annex met corona langzaam achter ons te laten. Zoals u weet is corona echter nog steeds onder ons, maar de huidige Omikron variant en het vaccinatiebeleid maakt dat we er (gelukkig) minder ziek van worden en dat corona daardoor niet meer zo ontwrichtend werkt in onze samenleving.

Corona lijkt dan op zijn retour te zijn, maar tegelijkertijd werden we in februari jl. opgeschrikt door de vreselijke oorlog tussen Rusland en Oekraïne. We kunnen er niet onderuit om in het licht van deze begroting hier nader op in te gaan.

Een ongekende humanitaire ramp voltrekt zich aan ons oog en we zien nu al dat deze oorlog een aanzienlijke impact zal gaan hebben op onze economie. Onze gemeenten maken zich op voor de toeloop van vluchtelingen vanuit Oekraïne en daarbij rijzen de prijzen voor energie en brandstoffen nu reeds de pan uit waarbij de inflatie in maart is gestegen naar bijna 12% (!). Dergelijke cijfers voor inflatie zijn in de naoorlogse geschiedenis nog niet eerder zo voorgekomen.

Kortom, deze oorlog gaat onze economie ongetwijfeld hard raken en een recessie is daarbij niet uitgesloten. De exacte gevolgen voor de komende tijd laten zich moeilijk voorspellen en veel hangt af van hoe deze oorlog en verwante politiek zich de komende tijd zal gaan ontwikkelen.

Een bedrijf runnen in crisistijd brengt extra uitdagingen met zich mee. Juist nu is wendbaarheid, inspelen op veranderingen en samenwerking met de gemeenten, klanten en partners van wezenlijk belang. We willen er in deze tijd vooral ook zijn voor onze medewerkers en cliënten, want dit is waarvoor we primair staan opgesteld. We zijn ons bewust dat vooral de lagere inkomens onevenredig hard worden getroffen door deze economische crisis.

We willen er voor elkaar zijn, elkaar ondersteunen om zo samen door deze tijd heen te komen, maar we realiseren ons ook dat we niet alles op dit vlak kunnen beheersen.

“Veel om dankbaar voor te zijn!”

Los van bovenstaande (zorgelijke) ontwikkelingen hebben we bij Dokwurk veel om dankbaar voor te zijn. We werken vanuit een solide netwerk met onze gemeenten, klanten en partners, met een gemotiveerd en gedreven team en zijn overwegend positief gestemd als het gaat om de huidige werkgelegenheid en onze orderportefeuille.

Natuurlijk realiseren we ons dat er door deze situatie een hoop uitdagingen op ons af gaan komen, die we nu nog niet kunnen voorzien maar wel het hoofd moeten bieden. Het fundament is echter stevig; onze solvabiliteit is op orde en met onze nieuwe hoofdvestiging aan de Hendoweg 26 te Dokkum en de planvorming met onze gemeenten in relatie tot de overige Dokwurk vestigingen ligt er een mooi perspectief in het verschiep, waardoor we onze dienstverlening, voor onze medewerkers en opdrachtgevers, nog verder kunnen verbeteren en optimaliseren.

Met onze optimistische en nuchtere grondhouding zullen we ons ook in 2023 e.v. blijven inzetten op het succes van ons bedrijf: een bedrijf “van en voor de regio”.

Jan Knol, directeur

2. Visie en beleidskader

De missie

De missie van Sociaal Ontwikkelbedrijf Dokwurk is als volgt:

Missie

Samen met onze partners creëren we kansen en mogelijkheden voor de inwoners van de regio Noardeast Fryslân om actief mee te kunnen doen in de samenleving.

Medewerkers zijn ons kloppend hart

Het aanbod van Dokwurk varieert van opleiding en training, werk, activering en re-integratie, detachering/plaatsing bij een externe partij tot beschut werken en dagbesteding als externe plaatsing niet realiseerbaar is.

Dokwurk werkt in opdracht van de gemeenten Noardeast-Fryslân, Dantumadiel en Schiermonnikoog op een bedrijfseconomische- en sociaal verantwoorde wijze waarbij de missie steeds leidend is.

Beleidsvisie bestuur

Met de komst van de Participatiewet in 2015 staat de koers van Dokwurk nadrukkelijk in het teken van de beweging “Van binnen naar buiten” en modernisering. De focus ligt daarmee vooral op het ontwikkelen en “werkfit maken” van mensen en het aansluitend zoeken van een passende en duurzame werkplek, bij voorkeur extern en al dan niet met loonkostensubsidie.

Beschut werken is alleen nog voorbehouden voor mensen die hier nadrukkelijk op zijn aangewezen en ook hierbij stellen we de ontwikkeling van de mens in het werk centraal.

Dokwurk is vooral een bedrijf *van en voor* de regio en speelt een belangrijke rol als het gaat om arbeidsmobiliteit voor mensen in de regio met een afstand tot werk. We ondersteunen mensen in de zoektocht naar passend werk (en inkomen) en vangen ze op als het even niet lukt. Hierbij werken we nauw samen met onze gemeenten en proberen we, binnen de budgetkaders, optimaal in te spelen op de regionale arbeidsmarkt.

Om bovenstaande optimaal te faciliteren is de brede interne leer-/werkinfrastructuur met diverse werksoorten en samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven van bewezen belang.

De Participatiewet is, meer dan voorheen, gericht op ontwikkeling, doorstroom en indien mogelijk ook uitstroom. Om deze reden kijkt Dokwurk ook weer nadrukkelijker naar verbreding van het aantal werksoorten, zodat mensen kunnen leren en werken op posities waar hun talenten het beste tot uitdrukking komen. Om deze reden zijn in 2020 een “Schoonmaak Academie” en een “Groen Academie” opgestart. In 2021 is hier de leeromgeving van Kantine en Catering aan toegevoegd. Dokwurk ziet deze werksoorten als tijdsloos, passend en ook kansrijk voor uitstroom naar regulier werk.

De stap naar extern werken is niet voor iedereen weggelegd. Het aantal interne werkplekken zal dalen, maar daar staat tegenover dat de interne infrastructuur een onmisbare ontwikkeltool is om mensen “werkfit” te maken, zodat de stap naar extern werken ook daadwerkelijk kan worden gemaakt.

Als aanvulling op de missie en de beleidsvisie opteert het bestuur, mede vanwege het relatief zwakke economische klimaat in de regio Noordoost Friesland, voor (indien mogelijk en verantwoord) behoud van werkgelegenheid in onze regio.

Doelgroepen Dokwurk

Als gevolg van de Participatiewet worden geen nieuwe mensen meer toegelaten tot de Wsw. De klassieke Wsw doelgroep krimpt met gemiddeld circa 5% per jaar en zal op termijn geheel verdwijnen. De nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet komen hiervoor in de plaats, te weten:

1. Doelgroep (nieuw) beschut werken	indicatie doelgroep, loonwaarde 0-30%
2. Doelgroep Baan Afspraak Banen (BAB)	indicatie doelgroep, loonwaarde 30-80%
3. Doelgroep activering en re-integratie (bijstand)	geen doelgroep indicatie!

Dokwurk is ingericht om de nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet, binnen de gegeven kaders, zo goed mogelijk te bedienen.

We zullen daarbij, afhankelijk van de volumeontwikkeling van de doelgroepen, steeds zorgvuldig naar de vorm, omvang en positie van ons regionale Sociaal Ontwikkelbedrijf blijven kijken.

Na vijf jaar van bezuinigingen op de rijksbijdrage voor de Wsw is de verwachting dat de subsidieresultaten vanaf 2021 zullen normaliseren en dat de rijksbudgetten weer in de pas gaan lopen met de reguliere Wsw loonontwikkeling. Dat is goed nieuws en de prognoses vanuit de sector zijn op dit vlak dan ook gunstiger dan de afgelopen jaren!

Stilzitten vanuit dit gegeven is echter geen optie. Innovatie en vernieuwing, kaderverruiming c.q. het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen zijn nodig om de continuïteit voor nu en in de toekomst te kunnen blijven waarborgen.

Zo zal in 2022 in een pilotsetting worden gestart met een WMO dagbestedingslocatie en tevens gaat Dokwurk een nadrukkelijke rol spelen bij participatietrajecten in het kader van de nieuwe wet Inburgering.

Een mooie uitdaging waarbij Dokwurk de ambitie heeft om bij de landelijke Top 25 van best presterende sociale ontwikkelbedrijven te behoren.

NEF Holding B.V.

Ter ondersteuning van haar bedrijfsvoering heeft Dokwurk in 2013 NEF Holding B.V. opgericht. Een holdingstructuur maakt het mogelijk in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven en indien nodig passende bedrijfsvoeringinstrumenten in te regelen.

Eind 2021 zijn de volgende B.V. 's ingeregeld onder NEF Holding B.V., te weten:

- NEF Askare B.V. (NEF Holding B.V. is voor 100% aandeelhouder)
- Visser houtbewerking Dokkum B.V. (NEF Holding B.V. is voor 49% aandeelhouder)

NEF Askare B.V. is in juli 2017 opgericht om dienstverbanden in het kader van de Participatiewet in te regelen. Daarnaast wordt NEF Askare B.V. ingezet voor het behartigen van tijdelijke dienstverbanden, intra concern bij Dokwurk, ten behoeve van de flexibele schil.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Zoals ook in eerdere rapportages genoemd, vallen de sociale resultaten onder de Participatiewet in algehele zin tegen. Dit blijkt onder andere uit gepubliceerde rapportages van het Sociaal Planbureau, welke in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de werking van de Participatiewet heeft geëvalueerd.

Veel mensen staan nog aan de zijlijn en de roep vanuit de politiek om de structuur rondom de sociale werkvoorziening te behouden is nog steeds aanwezig, al staat dit vanwege de huidige onrust in de wereld ook op een lager pitje.

In 2021 was er sprake van een demissionair kabinet waardoor veel plannen en voorstellen op de lange baan werden geschoven in afwachting van een regeerakkoord. Per december 2021 was er dan eindelijk "witte rook" en was er sprake van een nieuw regeerakkoord welke in 2022 verder gestalte dient te krijgen.

Los van het reguliere beleid speelt tot op de dag van vandaag de coronapandemie ons parten hetgeen ook de participatie van mensen met een achterstand nog verder op achterstand zet. Ondanks dat de beperkingen in Nederland inmiddels zo goed als volledig zijn opgeheven is corona nog steeds onder ons.

Dan maken we in dit kader melding van de oorlog tussen Oekraïne en Rusland welke in februari jl. losbarstte. Het is nu al duidelijk dat deze oorlog een grote humanitaire ramp betekent welke daarnaast grote impact heeft op economisch vlak. Dokwurk heeft bij haar gemeenten aangegeven te willen helpen bij de vluchtelingenproblematiek ,die er in dit kader op ons afkomt.

Economisch gezien zullen we allemaal de gevolgen van de oorlog gaan merken en dit baart ons inherent grote zorgen voor mensen met een lage inkomenssituatie. Nu al rijzen de prijzen voor energie en grondstoffen de pan uit en veel bedrijven worden geconfronteerd met problemen rondom toelevering van materialen.

Het is voornamelijk daarom ook niet in te schatten in welke mate deze oorlog de bedrijfsvoering bij Dokwurk verder zal gaan beïnvloeden. We zijn in dit kader nauw in contact met onze klanten en toeleveranciers en blijven de ontwikkelingen in dezen nauwgezet volgen.

Effect Begroting 2023

De korte- en vooral ook de lange termijn effecten van de coronapandemie en oorlog tussen Rusland en Oekraïne zijn vooralsnog niet te overzien.

In de begroting 2023 is daarom geen rekening gehouden met deze effecten, zodat de “normale” financiële lijn vanuit de bedrijfsvoering in tact blijft en niet door onvoorziene zaken wordt vertroebeld.

[Wel merken wij op dat deze ontwikkelingen een nadrukkelijk risico vormen op de bedrijfsvoering en begroting van Dokwurk.](#)

3. Het financiële kader

Financieel perspectief

Na vijf jaar van efficiencykortingen op de Wsw rijksbijdrage zijn de bezuinigingen op dit vlak inmiddels volledig doorgevoerd. Dat is goed nieuws! De subsidieresultaten op de Wsw zullen daardoor niet verder verslechteren en de rijksbudgetten zullen weer in de pas gaan lopen met de reguliere loonontwikkelingen.

Het financieel perspectief voor de komende jaren bij Dokwerk lijkt relatief stabiel en zal zoals het zich nu laat aanzien gestaag verbeteren. Voor de verwachte resultaten voor de periode van 2023 tot en met 2026 verwijzen wij u graag naar de meerjarenbegroting in hoofdstuk 9.

Wel signaleren we gestaag oplopende kosten op de ambtelijke bezetting in relatie tot staf- en kaderpersoneel. Vanwege de uitstroom van “oude generatie” Wsw medewerkers zullen we een aantal posities, die nu door doelgroepmedewerkers worden ingevuld, dienen te vervangen door regulier personeel.

Verder zijn het momenteel spannende tijden vanwege onrust in wereld door corona, maar met name ook door de effecten van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Dit heeft grote gevolgen voor de economie in heel Europa. Energiekosten rijzen de pand uit, grondstoffen en onderdelen worden schaarser en zijn moeilijk leverbaar. De inflatie wordt hierdoor aangewakkerd en er worden getallen genoemd van 10% of meer voor 2022.

Kortom, dit zal en heeft nu al impact op de bedrijfsvoering bij Dokwerk en betekent simpelweg een toename van het risicoprofiel op onze bedrijfsactiviteiten.

Wij zijn bij Dokwerk bewust van deze ontwikkelingen en blijven hierop anticiperen. Opschaling, kaderverruiming en het zoeken naar nieuwe verdienmodellen zijn nodig om de efficiency te verbeteren en een financieel gezonde toekomst voor Dokwerk te blijven waarborgen.

Het beschikbare rijksbudget voor Dokwerk in 2023 bedraagt circa 16,7 miljoen en loopt met de krimp van de Wsw terug naar 15,8 miljoen in 2026. Voor Dokwerk blijft het zaak de volumes in de Wsw en de doelgroepen onder de Participatiewet zo goed mogelijk te monitoren, zodat de bedrijfsvoering zoveel mogelijk in de pas blijft lopen met het beschikbare rijksbudget.

Het rijksbudget wordt voor de Wsw en de nieuwe doelgroepen toegekend via de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD). Het rijksbudget voor re-integratie is onderdeel van de algemene uitkering aan gemeenten. Deze component is gelabeld als “re-integratie klassiek”.

Budget verdeelmodel

Met de ingang van de Participatiewet heeft Dokwerk afspraken met haar bestuur en gemeenten gemaakt over de wijze van financiering. Er is voor gekozen om het Wsw budget, het budget voor de nieuwe doelgroepen en het re-integratiebudget te zien als een “ontschot” budget.

Het uitgangspunt bij de begroting 2023 e.v. (zie bijlage 1) is dat eerst het benodigde budget voor de Wsw en de nieuwe doelgroepen op geld wordt gezet. Dokwerk volgt hierbij de landelijke rekenveronderstellingen met betrekking tot de Wsw en de begeleidingsvergoedingen voor beschut werken en BAB banen.

Tot slot vormt het budget voor re-integratie en activering de sluitpost. Op grond van dit budget wordt gekeken hoeveel trajecten Dokwerk in dit kader kan verzorgen. De uitwerking van dit budgetverdeelmodel is voor de jaren 2023 tot en met 2026 opgenomen in bijlage 1 en vormt het uitgangspunt voor de begroting 2023 e.v.

Aanvullende financiering voor Re-integratiedienstverlening

Voor de jaren 2020 tot en met 2022 heeft Dokwurk vanuit haar gemeenten een aanvullende opdracht en financiering gehad van € 500.000,- per jaar om de werkzaamheden voor re-integratie en activering en de nieuwe doelgroepen onder de Participatiewet in voldoende mate te kunnen blijven waarborgen.

Vanwege het afronden van de bezuinigingen op de rijkssubsidies kan deze aanvullende opdracht en financiering per 2023 volledig vervallen.

De begroting van Dokwurk steunt dan weer volledig op de beschikbare rijksmiddelen, zoals deze via de jaarlijkse circulaire worden gepubliceerd.

Integraal begrotingstekort 2023

De begroting 2023 voor Dokwurk, zie hoofdstuk 8, gaat uit van een integraal tekort voor gemeentelijke bijdrage van **€ 1.558.000,-**.

Voor een uitsplitsing van dit tekort per deelnemende gemeente wordt verwezen naar hoofdstuk 10. De begroting is gebaseerd op de uitgangspunten voor rijksfinanciering, zoals benoemd in hoofdstuk 7 en bijlage 1.

De verwachting is dat Dokwurk de komende jaren gestaag in haar bedrijfsomvang zal krimpen. Hier wordt voortdurend door Dokwurk op geanticipeerd en dit komt ook tot uitdrukking in de meerjaren begroting.

4. Investeringsbeleid

De missie van Dokwurk is, conform gemeentelijk- en bestuursbeleid, nadrukkelijk gericht op “meedoen in de maatschappij” en meer specifiek op “de beweging van binnen naar buiten” (detacheren en plaatsing al dan niet met loonkostensubsidie). Daarnaast vormt de interne infrastructuur een belangrijke leer- en werktuul binnen ons concept van bedrijfsvoering en is dit tevens het vangnet voor mensen als het extern even niet lukt.

Investerings worden steeds getoetst aan de missie waarbij we relatief behoudend omgaan met investeringen. Investerings mogen, met uitzondering van vervangingsinvesteringen en investeringen ten behoeve van rendementsverbeteringen, niet leiden tot onevenredige uitbreiding van de interne infrastructuur tenzij deze investeringen direct bijdragen aan de missie van Dokwurk en met een verantwoord risicoprofiel.

Als uitgangspunt wordt er alleen geïnvesteerd als de investeringen worden afgedekt door opdrachten of dat de middelen nodig zijn om de continuïteit en effectiviteit van de huidige bedrijfsonderdelen c.q. werkzaamheden voldoende te waarborgen. Investerings borgen zo de noodzakelijke continuïteit en omzet.

De investeringen kunnen betrekking hebben op:

Gronden en terreinen	geen
Gebouwen	30-40 jaar
Machines en installaties	5-10 jaar
Inventarissen	5 jaar
Transport- en vervoermiddelen	5 jaar
Hard- en software	3 jaar

De investeringen worden afgeschreven op basis van reële, algemeen gehanteerde afschrijvings-termijnen (conform de financiële verordening (art. 212), zie ook tabel boven).

Investeringsbudget:

Voor boekjaar 2023 wordt, passend bij de omvang van de huidige Dokwurk activiteiten, een maximaal investeringsbudget voorgesteld van € 300.000,-.

Let wel, dit budget is passend in relatie tot de reguliere bedrijfsvoering. Eventuele investeringen annex met huisvesting zijn niet inbegrepen. Dergelijke investeringen zullen altijd op basis van nadere planvorming en onderbouwing aan het bestuur van Dokwurk worden voorgelegd.

Formalisering van dit reguliere investeringskader vindt integraal plaats bij vaststelling van deze begroting door het algemeen bestuur.

Het toekennen van dit budget aan specifieke investeringen heeft op dit moment nog niet plaatsgevonden. In het najaar van 2022 zullen de geplande investeringen voor 2023, voor zover mogelijk, in nader overleg met de bedrijfsmanagers worden gespecificeerd.

Een investeringsbudget van € 300.000,- is voor ons bedrijf relatief laag, maar past bij de beleidsuitgangspunten (beweging van binnen -> buiten) en het beheersen van de afschrijvingslasten nu en in de toekomst.

5. Treasuryparagraaf

Algemeen:

Onder Treasury wordt verstaan het besturen en beheersen van de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Deze Treasury-paragraaf is opgenomen in het kader van de Wet fido (Wet financiering decentrale overheden).

Kasgeldlimiet:

De kasgeldlimiet heeft betrekking op het kunnen aantrekken van kort geld (rente typische looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet is, volgens de Wet fido, vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal (dat wil zeggen 8,5% van de lasten in de begroting). Na het vaststellen van de begroting blijft de kasgeldlimiet ongewijzigd.

Voor 2023 is voor Dokwurk, onder voorbehoud van goedkeuring van de begroting, de volgende kasgeldlimiet van toepassing:

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2023	2024	2025	2026
Begrote lasten exclusief grondstoffen	24.638	24.003	23.621	23.264
Begroot grond- en hulpstoffen	814	892	974	1.061
Totaal begrotingsbedrag (= lasten in de begroting)	25.452	24.896	24.595	24.324
Percentage 8,5%	2.163	2.116	2.091	2.068

Renterisiconorm:

Het renterisico is in het kader van de wet fido omschreven als "de mate waarin het saldo van de rentelasten van een openbaar lichaam verandert door wijzigingen in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van een jaar of langer". Het renterisico dient te voldoen aan de renterisiconorm.

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen als totaal niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen bedragen (begrotingstotaal = totaal van lasten in de begroting). Het doel van de renterisiconorm is om het renterisico bij herfinanciering te beheersen.

Renterisiconorm (x € 1.000)	T+1	T+2	T+3	T+4
	2023	2024	2025	2026
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	500	500	500	500
3. Renterisico (1 + 2)	500	500	500	500
4. Renterisiconorm	5.090	4.979	4.919	4.865
5a. Ruimte onder de renterisiconorm (4 > 3)	4.590	4.479	4.419	4.365
5b. Overschrijding van de renterisiconorm (3 > 4)	nvt	nvt	nvt	nvt
<u>Berekening renterisiconorm:</u>				
4a. Begrotingstotaal	25.452	24.896	24.595	24.324
4b. Percentage	20%	20%	20%	20%
4. (= 4a x 4b) Renterisiconorm	5.090	4.979	4.919	4.865

Dokwurk heeft in maart 2020 een tweetal nieuwe langlopende leningen afgesloten bij de BNG-bank in relatie tot de nieuwe gerealiseerde huisvesting aan de Hendoweg 26 te Dokkum, als volgt:

Lening 1: 3 miljoen – looptijd 15 jaar rente 0,59%

Lening 2: 9 miljoen – looptijd 30 jaar rente 0,79%

De rentepercentages van beide leningen zijn vast voor de looptijd. De rentelasten zijn in de begroting verwerkt.

Rentevisie:

Dokwurk heeft begin 2020 een tweetal langlopende vastrentende leningen lopen. Het eventueel lenen van kort geld geschiedt binnen de kasgeldlimiet. Op deze laatste lening component loopt Dokwurk een (gering/laag) renterisico. Hiermee is in de begroting 2023 rekening gehouden.

Liquiditeitsrisico:

De liquiditeit bij Dokwurk vormt een voortdurend aandachtspunt vanwege het integrale exploitatie-tekort voor gemeentelijke bijdrage en de vereiste aflossingen op leningen.

Om in de bedrijfsvoering te kunnen beschikken over voldoende liquide middelen is het nodig dat de deelnemende gemeenten de voorschotnota's in relatie tot het begrotingstekort en rijksbijdragen in het kader van de Participatiewet tijdig voldoen. Ten opzichte van de voorgaande jaren geeft dit geen wijziging.

Indien partijen gezamenlijk bovenstaande in acht nemen wordt verwacht dat we binnen de kasgeldlimiet steeds over voldoende liquide middelen kunnen beschikken.

Debiteurenrisico:

Het debiteurenrisico kan binnen Dokwurk als "normaal" worden beschouwd. De debiteurenbewaking verloopt via een vaste interne procedure. De debiteurenrisico's worden afgedekt door middel van een debiteurenvoorziening.

Wel wordt in relatie tot het debiteurenrisico opgemerkt dat Dokwurk op de bedrijfsonderdelen Industrie en Groepsdetachering relatief afhankelijk is van enkele grote opdrachtgevers (zie ook risicoparagraaf). Deze klanten hebben een kredietlimiet passend bij de (hogere) omzet. Dit geeft in de praktijk een hoger debiteurenrisico, maar dit is passend bij de activiteiten.

Koers- en valutarisico's:

Niet van toepassing, alle transacties worden afgewikkeld in euro's.

Kengetallen:

In de onderstaande tabel zijn de voor Dokwurk van toepassing zijnde kengetallen opgenomen:

Begroting 2023	Werkelijk	Int. Begroot	Prog. Begroot
Kengetallen:	2021	2022	2023
Netto schuldquote	17,5%	22,0%	21,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17,5%	22,0%	21,8%
Solvabiliteitsratio	37,3%	36,4%	34,9%
Structurele exploitatieruimte	-3,4%	-7,5%	-6,3%

Noot: de structurele exploitatieruimte zal in 2023 ten opzichte van de interne begroting 2022 licht verbeteren als gevolg van nieuwe bedrijfsactiviteiten, te weten: WMO dienstverlening en Inburgering. De nieuwe activiteiten helpen dus bij het terugdringen van het tekort (lees: gemeentelijke bijdrage).

6. Verbonden partijen

Dokwurk is georganiseerd in een gemeenschappelijke regeling (GR Noardeast Fryslân). Annex hieraan kent Dokwurk een hulpstructuur via NEF Holding B.V. De GR is enig aandeelhouder van NEF Holding B.V.

Het doel van NEF Holding B.V. is om in een ander, beter passend, risicoprofiel allianties aan te gaan met het bedrijfsleven ter bevordering van de werkgelegenheid voor de doelgroepen van Dokwurk en tevens om passende instrumenten in te regelen ten behoeve van de bedrijfsvoering van Dokwurk.

NEF Holding BV participeert per 1 april 2022 in een tweetal B.V. 's, te weten:

- ✓ 100% aandeelhouder in NEF Askare B.V.;
- ✓ 49% aandeelhouder in Visser Houtbewerking Dokkum B.V.

Eventuele risico's in relatie tot deze verbonden partijen worden opgenomen in de risicoparagraaf van de begrotingen en jaarverslagen van Dokwurk.

7. Uitgangspunten en risico's begroting

Algemeen:

- Dokwurk gaat in haar begroting uit van ongewijzigd beleid en voortzetting van gemaakte afspraken met haar gemeenten, zoals in de Gemeenschappelijke Regeling Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân zijn verankerd.

De programmabegroting 2023 inclusief meerjarenraming gaat uit van de gemaakte afspraken dat het Wsw-budget, de budgetcomponenten ten behoeve van de nieuwe doelgroepen en het re-integratiebudget, inclusief eventuele bijzondere- en incidentele budgetcomponenten annex met deze taken, volledig beschikbaar worden gesteld voor de exploitatie van Dokwurk.

Het rijksbudget voor de Wsw en de nieuwe doelgroepen wordt (vooralsnog) toegekend via de Integratie Uitkering Sociaal Domein. Het rijksbudget voor re-integratie is onderdeel van de algemene uitkering aan gemeenten (=> component "re-integratie klassiek").

De rijksbudgetten annex met de taakvelden van Dokwurk worden jaarlijks gecommuniceerd via de mei- en septembercirculaires. Let wel, daarbij zijn de circulaires van het desbetreffende boekjaar leidend als het gaat om de jaarlijkse definitieve budgetvaststelling voor Dokwurk.

Deze afspraken zijn in financiële zin uitgewerkt voor de jaren 2023-2026, zie bijlage 1, en verwerkt in deze begroting.

- In de begroting 2023-2026 is Dokwurk uitgegaan van de rijksbudgetten zoals opgenomen in de septembercircularie 2021, zie bijlage 1. Daarbij is in de begroting 2023 voor de Wsw component uitgegaan van een LPO index van 3%. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 is uitgegaan van 2% indexatie.

Het niet of in onvoldoende mate indexeren van de rijksbudgetten vormt een nadrukkelijk risico op de begroting. Ook kunnen eventuele onvoorziene wijzigingen in de financieringssystematiek vanuit het Rijk de begroting fors beïnvloeden.

- De economische vooruitzichten voor 2022 en 2023 worden momenteel in sterke mate beïnvloed door de coronacrisis en het verloop van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne.

De impact voor Dokwurk laat zich niet of nauwelijks voorspellen. Wij maken daarom een nadrukkelijk voorbehoud op de begroting als het gaat om dergelijke onvoorziene ontwikkelingen.

Dokwurk opereert in de economisch relatief zwakke Noordoost Friese regio. Dit geeft risico op (te) weinig (goed betaald) werk en (vooral) passende detachingsmogelijkheden bij werkgevers. Daarnaast is Dokwurk binnen de Industrie en Groepsdetachering afhankelijk van een beperkt aantal grote opdrachtgevers. Het wegvallen van één grote opdrachtgever vormt een nadrukkelijk omzetriscico.

VPB plicht:

- Ingaande 2016 is een VPB plicht (= vennootschapsbelasting plicht) voor overheidsorganisaties ingevoerd op activiteiten waarmee de overheid in concurrentie treedt met het bedrijfsleven. Vanuit de bedrijfsactiviteiten bij Dokwurk blijkt dat de uitvoering van re-integratie- en activerings-trajecten en (tijdelijke) verhuuractiviteiten kwalificeren als VPB plichtige activiteiten. De rest van de activiteiten valt onder de zogenaamde Wsw-vrijstelling.
- Op grond van de Wsw-vrijstelling kan een integrale vrijstelling van de VPB plicht worden ontvangen. Dokwurk dient dit jaarlijks te monitoren. De verwachting is dat ook in 2023 een vrijstelling van VPB plicht van toepassing is. Om deze reden zijn de eventuele VPB lasten niet in deze begroting verwerkt.

Exploitatiebijdrage buitengemeenten:

- Uitgangspunt van het DB is dat buitengemeenten een passende gemeentelijke bijdrage betalen in het exploitatietekort van Dokwurk (minimaal gelijk aan het begrotingstekort per Se). Zoals ook aangegeven in hoofdstuk 10 betreft dit een risicopost, aangezien buitengemeenten niet wettelijk zijn gehouden tot het betalen van een gemeentelijke bijdrage.
- In de begroting is onder de overige opbrengsten deze post opgenomen ad € 50.000,- (rekening houdend met het geschetste risico en kennis vanuit de (betaal)historie).

Loonkosten / LIV:

- In de begroting 2023 is voor wat de loonkosten Wsw betreft rekening gehouden met een overall loonstijging 3% vanuit de cao Wsw en sociale premies.
Loonstijgingen vormen een risico als het Rijk deze niet compenseert in de rijksbijdragen. In de begroting is reeds rekening gehouden met het LIV (= Lage Inkomensvoordeel).
- Voor ambtelijke loonkosten en inhuur is in de begroting 2023 eveneens gerekend met een loonstijging van 3% (cao en overige looneffecten).

Flexibele schil op ambtelijk personeelsbestand:

- Bestuur en directie zijn overeengekomen dat Dokwurk een flexibele schil aan kaderpersoneel zal aanhouden van minimaal 10%. Dit om te kunnen blijven anticiperen op organisatieveranderingen. Alleen spilfuncties, behorende tot het functiehuis en vereist vanwege continuïteit, kunnen indien nodig worden omgezet naar vast.
- Voorlopig kan nog aan dit uitgangspunt worden voldaan, zie ook personeelsbezetting op bladzijde 17, maar het percentage loopt wel gestaag terug vanwege gewijzigde wet- en regelgeving (WAB) waardoor medewerkers eerder in aanmerking komen voor een vast dienstverband.

Groen detacheringen bij gemeenten:

- Dokwurk detacheert een relatief groot deel van haar Groenmedewerkers bij haar deelnemende gemeenten. Deze begroting gaat uit van continuering van deze samenwerking in de huidige vorm. Onvoorziene aanpassingen op volume (aantal mensen) en prijs vormen een risico op de begroting.
De uitdaging voor de komende jaren bij Groen is het opvangen van de krimp op de Wsw als gevolg van pensionering door herbezetting vanuit de nieuwe doelgroepen. Dokwurk speelt hier o.a. op in door het opzetten van een "Groen Academie".

Overige risico's en uitgangspunten:

- Voor overige risico's wordt verwezen naar de Treasuryparagraaf hoofdstuk 5.
- Voor de overige uitgangspunten op de meerjarenbegroting wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

Algemene reserve (weerstandsvermogen) & Solvabiliteit:

- Algemene reserve (= weerstandsvermogen) is bedoeld om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Voor een gezonde en financieel stabiele bedrijfsvoering is voor Dokwurk een solvabiliteit gewenst van minimaal 30%.

Per eind 2021 had Dokwurk een algemene reserve van € 3 miljoen. Daarnaast is er een bedrag van € 4,8 miljoen aan bestemmingsreserves welke zijn gereserveerd voor de financiering van omschreven doelen, zie onderstaande tabel.

1 Reserve t.b.v. organisatiewijzigingen en modernisering	473.000
2 Reserve hogere kapitaallasten (kostenstijging nieuwbouw)	2.314.000
3 Reserve verlofsaldi Wsw en ambtelijk personeel	400.000
4 Reserve uitbreiding en goedkoper maken banenplan	791.000
5 Reserve inzet Digicoach	11.000
6 Reserve pilotproject WMO dagbesteding	180.000
7 Reserve opening nieuwe pand en open dag	150.000
8 Reserve retour middelen gemeenten	500.000
Totaal:	4.819.000

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, is de grootste bestemmingsreserve ad. € 2,3 miljoen bedoeld om de hogere huisvestingskosten als gevolg van nieuwbouw voor de komende tien jaar op te vangen. Deze reserve zal in de komende tien jaar dan ook volledig worden afgebouwd.

Ook is er een bestemmingsreserve van circa 8 ton in relatie tot het “50-banenplan” waarbij mensen met een uitkering onder bepaalde voorwaarden een (tijdelijk) dienstverband kunnen krijgen bij Dokwurk. Bij een volledige bezetting van het banenplan is deze reserve toereikend voor circa twee jaar.

De bestemmingsreserves voor inzet digicoach, de pilot WMO dagbesteding, opening nieuwe pand & open dag en retour middelen gemeenten zullen in 2022 volledig worden aangewend.

Resume, het totale eigen vermogen zit per eind 2021 op € 7,8 miljoen op een balanstotaal van ruim € 21 miljoen. De solvabiliteit zit daarmee op 37%. Let wel, dit is inclusief de bestemmingsreserves welke de komende jaren vanwege de beschreven doelstellingen zullen worden aangewend. De solvabiliteit zal op grond hiervan dan ook afnemen. Gebaseerd op alleen de algemene reserve zit de solvabiliteit per eind 2021 op 14%.

We zullen de komende jaren het eigen vermogen strak blijven monitoren, mede vanwege het verhoogde risicoprofiel als gevolg van de onrust in de wereld vanwege corona en oorlog en ook vanwege de geplande terugloop van de bestemmingsreserves.

8. Programmabegroting Dokwerk 2023

RESULTAAT UIT BEDRIJFSVOERING (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Int. Begroting 2022	Prog. Begroting 2023
Omzet Detachering	1.906	1.780	1.833
Omzet BAB	406	493	752 <i>zie bijlage 1</i>
Omzet Groen	1.285	1.252	1.229
Omzet Industrie	2.211	2.001	2.061 <i>inzet op gestage groei (ondanks krimp)</i>
Omzet Schoonmaak	228	227	214
Omzet Re-integratie & Activering	1.707	2.025	1.408 <i>zie bijlage 1</i>
Omzet Inburgering	-	-	140 <i>nieuwe activiteit, opstart in 2022</i>
Omzet WMO Dagbesteding	-	-	180 <i>nieuwe activiteit, opstart in 2022</i>
Extra omzet Re-integratie gemeenten 2020-2022	500	500	0
Kostprijs grond- en hulpstoffen	925	788	814
ESF baten	0	83	0
Overige opbrengsten	658	375	511 <i>incl. project Meedoen tm 2023</i>
Totaal netto opbrengst	7.976	7.948	7.514
Loonkosten ambtelijk personeel	4.002	4.133	4.255
Inhuur personeel	732	859	885
Totaal loonkosten ambtelijk personeel en inhuur	4.734	4.992	5.140
Afschrijving, rente en huur	767	950	991
Overige bedrijfskosten	1.378	1.455	1.324
Directe kosten re-integratie	140	109	120
Totaal bedrijfskosten	2.285	2.514	2.435
Kosten Begeleid Werken	468	472	463
Rijksbijdrage Begeleid Werken	1.028	956	936
Resultaat Begeleid Werken Wsw	560	484	473
Resultaat uit bedrijfsvoering	1.517	926	411
SUBSIDIERESULTAAT WSW EN BESCHUT WERKEN (x € 1.000)	Werkelijk 2021	Int. Begroting 2022	Prog. Begroting 2023
Loonkosten Wsw	16.311	15.979	15.685
Overige kosten Wsw	539	627	560
Rijkbijdrage excl. Begeleid Werken*	15.210	13.866	13.613
Subsidieresultaat Wsw	-1.640	-2.740	-2.632
Begeleidingsgelden beschut werken	178	199	435 <i>zie bijlage 1</i>
Kosten inhuur beschut werken (= loon minus BUIG)	151	244	354
Saldo loonkosten nieuw beschut werken	27	-45	81
Totaal Subsidieresultaat	-1.613	-2.785	-2.551
Mutaties op reserves	304	591	582
Integraal resultaat voor gemeentelijke bijdrage*	208	-1.268	-1.558
Gemeentelijke bijdrage aan Dokwerk	1.605	1.461	1.558
*) incl. compensatie voor de coronapandemie € 1.168k			
Gem. aantal Se's Wsw	521,3	501,9	478,3
Waarvan in Begeleid Werken	32,1	32,3	30,8
Te verlonen Se's	489,2	469,6	447,5
Beschut werken (ult. jaar)	44	51	58 <i>SZW taak + extra plekken gemeenten</i>
Doelgroep BAB (LKS) banen - regulier (ult. jaar)	141	155	169
Doelgroep BAB (LKS) banen - intern Dokwerk (ult. jaar)	19	19	19
Bezetting 50 Banenplan (ult. jaar)	14	35	40
Instroom nieuwe cliënten re-integratie en activering	274		
Aantal fte ambtelijk personeel (ult. jaar)	51,7	57,4	57,4 <i>groei vanwege flex -> vast + 1,9 fte uitstroom</i>
Aantal fte inhuur Ontwikkeling & Detachering (ult. jaar)	8,1	5,2	4,2
Aantal fte inhuur Industrie & Schoonmaak (ult. jaar)	3,1	3,1	4,1
Aantal fte inhuur Staf (ult. jaar)	2,2	0,4	0,4
Totaal fte (niet gesubsidieerd)	65,1	66,1	66,1 <i>uitbreiding vanwege WMO dienstverlening</i>
Percentage in flex dienstverband ult. Jaar	20,6%	13,2%	13,2%
Ziekteverzuimpercentage Wsw en beschut werken	13,3%	13,5%	13,5%

Begrote Balans

(Per ultimo boekjaar x € 1.000,-)

ACTIVA	Werkelijk 2021	Int. Begroot 2022	Begroot 2023
Vaste activa			
materiele vaste activa	12.289	12.765	12.201
financiële vaste activa	200	200	200
Totaal vaste activa	12.489	12.965	12.401
Vlottende activa			
voorraden	11	10	10
vorderingen	8.186	6.486	5.886
liquide middelen	384	500	550
overlopende activa	24	30	30
Totaal vlottende activa	8.605	7.026	6.476
TOTAAL ACTIVA	21.094	19.991	18.877
PASSIVA			
Eigen vermogen			
algemene reserve	3.046	3.046	3.046
bestemmingsreserve	4.819	4.228	3.546
Totaal eigen vermogen	7.865	7.274	6.592
Voorzieningen			
voorzieningen	274	292	394
Vaste schulden			
langlopende schulden (leningen)	11.500	11.000	10.500
Netto-vlottende schulden			
overige schulden	1.231	1.200	1.200
schuld aan kredietinstellingen	-	-	-
Overlopende passiva	224	225	191
TOTAAL PASSIVA	21.094	19.991	18.877

9. Meerjarenbegroting Dokwerk 2023-2026

RESULTAAT UIT BEDRIJFSVOERING (x € 1.000)	Begroot				
	2023	2024	2025	2026	
Omzet Detachering	1.833	1.782	1.732	1.684	krimp Wsw 4,7% + index 2%
Omzet BAB	752	808	864	920	rijksbudget, zie bijlage 1
Omzet Groen (incl. groen projecten)	1.229	1.195	1.161	1.129	krimp Wsw 4,7% + index 2%, inzet deels herbezetting BAB/50-bnp
Omzet Industrie en kantine	2.061	2.033	2.005	1.978	krimp Wsw 4,7% + index 2% + herbezetting beschut
Omzet Schoonmaak	214	214	214	214	inzet omzet vasthouden ondanks krimp
Omzet Re-integratie & Activering	1.408	1.696	1.892	2.085	rijksbudget, zie bijlage 1
Omzet Inburgering	140	143	146	149	instroom stabiel ca. 50 trajecten + indexatie
Omzet WMO Dagbesteding	180	184	187	191	omvang stabiel ca. 30 plekken + indexatie
Grond en hulpstoffen	814	892	974	1.061	5% index + oplopende kosten BAB m.b.t. Groen (gem. LKS 50%)
ESF baten	0	0	0	0	Niet bekend -> niet begroten
Overige opbrengsten	511	326	333	339	index 2%, <u>project Meedoen financiering t/m 2023</u>
Totaal netto opbrengst	7.514	7.488	7.560	7.628	
Loonkosten ambtelijk personeel	4.255	4.301	4.430	4.563	loonindex 3%
Loonkosten inhuur	885	744	766	789	loonindex 3%
Afschrijving, rente en huur	991	988	985	982	
Overige bedrijfskosten	1.324	1.293	1.262	1.232	index 3% + verwacht gestaag kostenbesparing!
Directe kosten re-integratie	120	149	171	194	afgestemd op volume trajecten, zie onder + index 3%
Kosten Begeleid Werken	463	458	454	449	index 2% kostprijs BW
Rijksbijdrage Begeleid Werken	936	926	917	907	index 2% rijksbijdrage + volumeontwikkeling BW, zie onder
Resultaat Begeleid Werken Wsw	473	468	463	458	
Resultaat uit bedrijfsvoering	411	481	408	326	
SUBSIDIERESULTAAT Wsw (x € 1.000)	Begroot				
	2023	2024	2025	2026	
Loonkosten Wsw	15.685	15.108	14.553	14.017	index 1,2% + ca. 4,7% krimp op de Wsw, zie volume onder
Overige kosten Wsw	560	544	529	514	4,7% krimp Wsw + 2% index
Rijksbijdrage excl. begeleid werken	13.613	13.216	12.831	12.456	index 2% rijksbijdrage + ca. 4,7% krimp op de Wsw
Subsidieresultaat Wsw	-2.632	-2.437	-2.251	-2.075	
Begeleidingsgelden beschut werken	435	488	540	593	Vg. rekenveronderstelling P-wet, zie bijlage 1
Kosten inhuur beschut werken (= loon minus BUIG)	354	417	471	524	Realisatie beschut werken x gem. kosten/fte (32 uren) - stelpost UWV
Saldo loonkosten nieuw beschut werken	81	70	69	69	
Totaal Subsidieresultaat	-2.551	-2.367	-2.182	-2.007	
Onttrekking aan reserves	582	377	250	250	egalisatie nieuwbouw en vrijval 50-banenplan (t/m 2023)
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage*	-1.558	-1.509	-1.524	-1.430	
<i>Fictieve taakstelling Se's Wsw (incl. buitengemeenten)</i>	<i>478,3</i>	<i>455,8</i>	<i>434,4</i>	<i>414,0</i>	
<i>Waarvan in begeleid werken</i>	<i>30,8</i>	<i>29,9</i>	<i>29,0</i>	<i>28,1</i>	3% krimp per jaar
<i>Te verlonen Se's</i>	<i>447,5</i>	<i>425,9</i>	<i>405,4</i>	<i>385,9</i>	
<u>Afbouw Wsw (oud) - schatting:</u>					
<i>Krimp Wsw (oud) in %</i>	<i>-4,7%</i>	<i>-4,7%</i>	<i>-4,7%</i>	<i>-4,7%</i>	schatting (basis historie)
<u>Opbouw nieuwe doelgroepen:</u>					
<i>Beschut werken (ult. jaar)</i>	<i>58,0</i>	<i>65,0</i>	<i>72,0</i>	<i>79,0</i>	Vg. richtlijn 30% herbezetting verloop Wsw
<i>Doelgroep BAB (LKS) banen - regulier (ult. jaar)</i>	<i>169</i>	<i>182</i>	<i>195</i>	<i>208</i>	Vg. richtlijn 70% herbezetting verloop Wsw
<i>Doelgroep BAB (LKS) banen - intern Dokwerk (ult. jaar)</i>	<i>19</i>	<i>20</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	gestaag groei
<i>Bezetting 50 Banenplan (ult. jaar)</i>	<i>40</i>	<i>40</i>	<i>40</i>	<i>40</i>	
<i>Totaal volume begroot:</i>	<i>286,0</i>	<i>307,0</i>	<i>328,0</i>	<i>349,0</i>	
<i>Aantal re-integratie & activeringstrajecten</i>	<i>283</i>	<i>340</i>	<i>380</i>	<i>418</i>	basis rijksbudget, zie bijlage 1
<i>Totaal rijksbudget beschikbaar Dokwerk (x € 1.000)</i>	<i>16.720</i>	<i>16.452</i>	<i>16.124</i>	<i>15.823</i>	*) Vg. sept.circ. 2021, excl. Indexering zie bijlage 1
<i>Aantal fte ambtelijk personeel (ult. jaar)</i>	<i>57,4</i>	<i>56,4</i>	<i>56,4</i>	<i>56,4</i>	natuurlijk verloop
<i>Aantal fte inhuur Ontwikkeling & Detachering</i>	<i>4,2</i>	<i>2,6</i>	<i>2,6</i>	<i>2,6</i>	2024 effect afloop Meedoen + krimp
<i>Aantal fte inhuur Industrie</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>	1 fte synergie
<i>Aantal fte inhuur Staf</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	
<i>Totaal fte ambtelijk + inhuur</i>	<i>66,1</i>	<i>63,5</i>	<i>63,5</i>	<i>63,5</i>	

10. Fictieve taakstelling Wsw en gemeentelijke bijdrage 2023-2026

Fictieve taakstellig Wsw

Berekening fictieve taakstelling in Se's	2023	2024	2025	2026
Dantumadiel incl. buitengemeenten*	158,1	150,6	143,6	136,8
Noardeast-Fryslân	320,2	305,1	290,8	277,1
Totaal Se's	478,3	455,8	434,4	414,0
Krimp begroot (basis historie 3-jaarsgemiddelde)	-4,7%	-4,7%	-4,7%	-4,7%
*) begroot Se's vanuit buitengemeenten	30,8	29,9	29,0	28,1

Gemeentelijke bijdrage aan Dokwurk

In €	2023	2024	2025	2026
Begrotingstekort, zie Hoofdstuk 9.	€ -1.558.010	€ -1.508.572	€ -1.523.522	€ -1.430.265

Verdeelsleutel Wsw - Se's:

Dantumadiel	28,4%	28,4%	28,3%	28,2%
Noardeast-Fryslân	71,6%	71,6%	71,7%	71,8%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Aandeel tekort per gemeente	2023	2024	2025	2026
Dantumadiel	€ -443.202	€ -427.812	€ -430.685	€ -403.013
Noardeast-Fryslân	€ -1.114.808	€ -1.080.760	€ -1.092.837	€ -1.027.251

Buitengemeenten

De gemeentelijke bijdrage van buitengemeenten is in de begroting van Dokwurk opgenomen als "overige opbrengst". Dit is een risicopost om reden dat buitengemeenten niet (bij wetgeving) verplicht zijn een gemeentelijke bijdrage te betalen.

Bijlage 1: Ontwikkeling rijksbudget 2023-2026

Integratie Uitkering Sociaal Domein

Bron: septembercirculaire 2021 IUSD

WSW	2023	2024	2025	2026
Dantumadiel	4.454.603	4.376.571	4.267.951	4.120.694
Noardeast-Fryslân	9.395.342	9.151.042	8.847.093	8.601.037
Schiermonnikoog	0	0	0	0
Totaal:	13.849.945	13.527.614	13.115.044	12.721.731
Nieuwe doelgroepen	2023	2024	2025	2026
Dantumadiel	145.427	153.886	163.658	173.357
Noardeast-Fryslân	358.925	379.485	403.195	426.800
Schiermonnikoog	7.799	7.799	7.799	7.799
Totaal:	512.151	541.169	574.652	607.956
Totaal:	14.362.096	14.068.783	13.689.696	13.329.687

Algemene middelen

Bron: septembercirculaire 2021 (rekenmodel alg. uitk.)

Re-integratie klassiek	2023	2024	2025	2026
Dantumadiel	795.903	804.590	821.747	841.614
Noardeast-Fryslân	1.593.571	1.610.964	1.645.317	1.685.094
Schiermonnikoog	4.118	4.163	4.251	4.354
Totaal:	2.393.592	2.419.717	2.471.315	2.531.062
Totaal rijksbudget:	16.755.688	16.488.500	16.161.011	15.860.749
Af: 1,5% volgens GR NEF	35.904	36.296	37.070	37.966
Totaal begroot rijksbudget t.b.v. Dokwurk (ontschot):	16.719.784	16.452.204	16.123.941	15.822.783

Terugloop in rijksbudget -819.483 -267.580 -328.262 -301.159

Fictieve taakstelling in Se's	478,3	455,8	434,4	414,0
Krimp Wsw in % per jaar - schatting basis historie	-4,7%	-4,7%	-4,7%	-4,7%
Vaste bijdrage per Se (prijspeil 2022)	29.533	29.533	29.533	29.533
Budget Wsw	14.124.697	13.460.836	12.828.177	12.225.253

<i>Landelijk ingroepad beschut werken</i>	<i>10.300</i>	<i>11.100</i>	<i>11.900</i>	<i>12.700</i>
<i>Verplichte taakstelling SZW beschut werken - Dokwurk gemeenten</i>	<i>28</i>	<i>30</i>	<i>32</i>	<i>35</i>
Begrote realisatie beschut werken Dokwurk	58	65	72	79
Begrote realisatie BAB (LKS) banen Dokwurk	188	202	216	230
Rekenveronderstelling beschut werken	7.500	7.500	7.500	7.500
Rekenveronderstelling BAB (LKS) banen	4.000	4.000	4.000	4.000
Budget begeleiding beschut werken	435.000	487.500	540.000	592.500
Budget begeleiding BAB (LKS) banen	752.000	808.000	864.000	920.000
Budget nieuwe doelgroepen Beschut Werken en BAB (LKS)	1.187.000	1.295.500	1.404.000	1.512.500
Budget beschikbaar voor Re-integratie & Activering	1.408.087	1.695.868	1.891.765	2.085.030
Trajectprijs per client per jaar (prijspeil 2022)	4.984	4.984	4.984	4.984
Indicatie aantal trajecten re-integratie & activering (lopend & nieuw)	283	340	380	418

Let op: de budgetten in deze rekensheet zijn niet geïndexeerd

Bijlage 2: Doelstellingen Dokwurk 2023

Voor 2023 zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Het resultaat uit bedrijfsvoering voor 2023, zie begroting H8, is als doelstelling minimaal leidend.
2. Beweging van binnen naar buiten (werk en Wsw werknemers):

- Per eind 2021 werkt ruim 57% van de Wsw- en de PW-medewerkers extern.

De ambitie van Dokwurk is te groeien naar het (landelijke) streefpercentage van plm. 65%. Dit kan alleen worden gerealiseerd als inleners in relatie tot andere ontwikkelingen hiertoe de mogelijkheden scheppen en er passende vacatures beschikbaar zijn/komen.

De ontwikkelingen na 2022 laten zich moeilijk voorspellen. Het detacheringspotentieel binnen Dokwurk is reeds behoorlijk afgeroomd waardoor verdere groei op dit punt stagneert.

In 2023 streven we daarom in beginsel naar behoud van het aandeel extern geplaatste Wsw-ers op minimaal 55%.

3. De toeleiding van nieuw beschut werken is optimaal georganiseerd waarbij, volgens afspraak met de deelnemende gemeenten, de verplichte SZW taakstelling is losgelaten om een (grote) wachtlijst bij Dokwurk in dit kader te voorkomen.

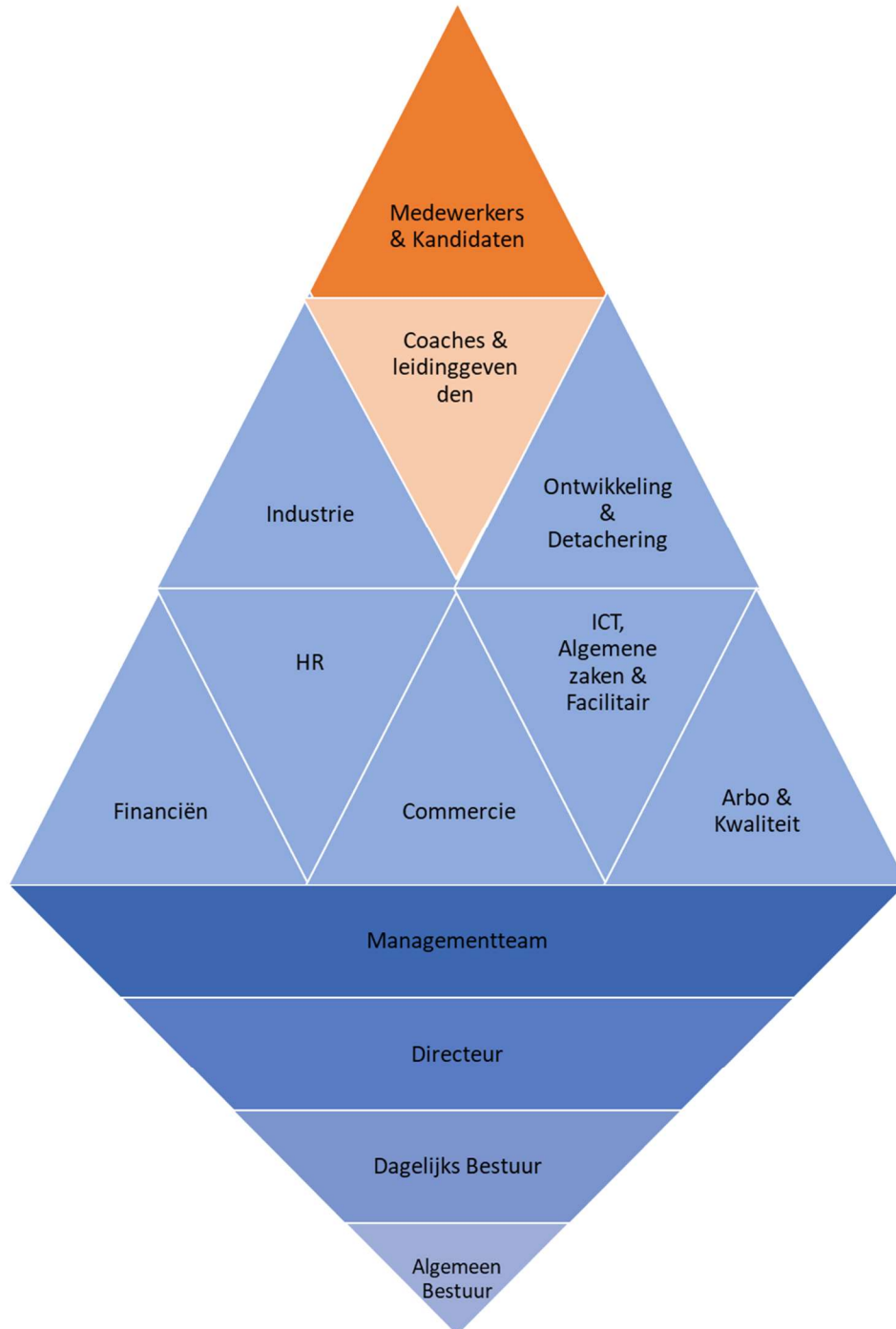
Bij de realisatie beschut werken hanteert Dokwurk de volgende vuistregel: **“3 uitstroom Wsw = 1 herplaatsing beschut werken”**. Dit uitgangspunt past bij de visie vanuit de Participatiewet annex met de afbouw op de Wsw.

De verplichte taakstelling vanuit SZW wordt met dit uitgangspunt royaal gehaald en feitelijk ruim overschreden.

4. De toeleiding en begeleiding van de doelgroep loonkostensubsidie (BAB indicaties) is optimaal georganiseerd, binnen de kaders van het rijks- en gemeentebudget.
5. De uitstroom van mensen uit de uitkering als gevolg van een re-integratietraject bij Dokwurk is minimaal 45% van de nieuwe instroom (fulltime en parttime).
6. Alle doelgroepen en personeel binnen Dokwurk worden optimaal ondersteund en ontwikkeld (binnen de door de gemeenten gegeven kaders).
7. De klant (opdrachtgever/inlener) wordt optimaal en professioneel bediend.
8. Het begrote ziekteverzuim voor 2023 is maximaal 14% (= onder het landelijk gemiddelde in de Wsw).

N.B. Bovenstaande doelstellingen gelden als richtlijn voor 2023 en worden bij de interne begrotingscyclus in het najaar nader gespecificeerd door het MT.

Bijlage 3: Organisationschema Dokwerk

Bijlage 4: Bestuursamenstelling GR NEF (Dokwurk)

De samenstelling van het Algemeen en Dagelijks Bestuur van GR Werk-/leerbedrijf Noardeast Fryslân (Dokwurk) is per 1-1-2022 als volgt:

Dhr. R. Kempenaar	B&W Dantumadiel, voorzitter	DB en AB
Dhr. J.E. Boerema	B&W Noardeast-Fryslân, secretaris	DB en AB
Dhr. C.A. Wielstra	B&W Dantumadiel	AB
Dhr. J.D. de Vries	B&W Noardeast-Fryslân	AB

*) opgemerkt wordt dat er op 16 maart 2022 nieuwe gemeenteraadsverkiezingen zijn geweest. Op grond hiervan zullen er in de loop van dit jaar bestuurlijke wijzigingen komen.

De adviseurs voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur vanuit Dokwurk zijn:

Dhr. J. Knol	Algemeen directeur
Dhr. J.J. de Jong	Concern Controller

Bijlage 5: Beleidsintentieklaring Arbeidsomstandigheden

Dokwurk ziet het arbeidsomstandighedenbeleid als een onlosmakelijk onderdeel van het totale ondernemingsbeleid.

Dokwurk richt zich in haar beleid op:

- een zo groot mogelijke veiligheid van de medewerker;
- een zo goed mogelijke bescherming van de gezondheid van de werknemer;
- de bevordering van het welzijn van de werknemer in relatie met zijn arbeid;
- daar waar mogelijk op een verantwoorde wijze omgaan met het milieu.

Dit alles met inachtneming van actuele middelen, technieken en regelgeving.

Het VGWM-beleid (Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu) wordt door de directie en het bestuur geformuleerd en in overleg met de wettelijke inspraakorganen binnen de organisatie vastgesteld.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor het uitvoeren van het VGWM-beleid berusten in eerste instantie bij de directie en de lijnfunctionarissen. Zij worden hierbij ondersteund door:

- de ARBO coördinator / veiligheidskundige;
- de leden van de VGWM-commissie;
- de bedrijfsarts;
- de coaches.

De planvorming rondom VGWM vindt plaats annex aan de interne beleids- en begrotingscyclus. De actiepunten worden opgenomen in het jaarplan per bedrijfsonderdeel. Via een ARBO jaarverslag zal verantwoording worden gegeven van het gevoerde VGWM-beleid.

Iedere werknemer van Dokwurk draagt medeverantwoordelijkheid voor de veiligheid, de gezondheid, het welzijn en het milieu in relatie tot zijn of haar arbeid, al naar gelang zijn taak en bevoegdheid en binnen de door de wet gestelde normen.

Voor een goede uitvoering van het VGWM-beleid zijn werkgever en werknemer afhankelijk van elkaar en verantwoordelijk voor elkaar.

Bijlage 6: Goedkeuring Bestuur

Opgemaakt door het Dagelijks Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 11 april 2022.

was getekend,
voorzitter
Dhr. R. Kempenaar

was getekend,
Secretaris
Dhr. J. Boerema

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Dokwurk in de vergadering van 20 juli 2022.

was getekend,
voorzitter
Dhr. R. Kempenaar

was getekend,
Secretaris
Dhr. P. Braaksma